

## **PROTOKÓŁ**

**z kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku,  
ul. Malmeda 8; REGON – 002333177; NIP – 542-20-84-619**

Prezydentem Miasta Białegostoku jest Pan Ryszard Tur.

Dyrektorem Ośrodka jest od dnia 27.08.1996r. Pani Zdzisława Sawicka.

**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku** jest jednostką organizacyjną, utworzoną uchwałą Nr XII/107/90 Miejskiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 26.04.1990r.

### **Kontrolę przeprowadzili:**

1. Ewa Bonarska - starszy inspektor wojewódzki
2. Margarita Jaroszuk – starszy inspektor wojewódzki
3. Anna Liszewska - starszy inspektor wojewódzki
4. Jacek Piszczatowski - inspektor

pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na podstawie upoważnienia do kontroli nr 163 z dnia 28.02.2005 r., wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego - dyrektora Wydziału.

Kontrolę przeprowadzono w dniu 1-2 i 4.03.2005r.

### **W toku kontroli wyjaśnień udzielali:**

1. Pani Wiesława Milewska - Bąk – Kierownik Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego
2. Pani Irena Danilczuk – Kierownik Działu Świadczeń Społecznych
3. Pani Jadwiga Sianko – Główna księgowa
4. Pani Grażyna Urynowicz - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 11
5. Pani Aniela Smorczevska - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 13
6. Pani Apolonia Granos - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 10
7. Pani Ewa Brulińska - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 17
8. Pani Halina Perkowska - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 6
9. Pani Barbara Wądołowska - Kierownik Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 8

### **Temat kontroli:**

Realizacja zadań własnych gminy i zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie pomocy społecznej.

### **Cel kontroli:**

Ocena realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 17 i 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).

### **Przedmiotowy zakres kontroli:**

Kontrolą objęto okres od 1.05.2004 r. do dnia kontroli i skontrolowano następujące zagadnienia:

**I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.**

**II. Zasoby kadrowe ośrodka.**

**III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie Dyrektora ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.**

**IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm):**

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb,
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 6) wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) realizacja pomocy w formie opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- 10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej,
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób chorych psychicznie,
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 14) dożywianie dzieci,
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i poniesienie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

**V. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm):**

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie,
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy,
4. inne zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
5. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

**VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm):**

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

**Ustalenia kontroli:**

**I. Zasoby materialne.**

Siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku mieści się w budynku usytuowanym w Białymstoku przy ulicy Malmeda 8. Ośrodek zajmuje 22 pomieszczenia biurowe, 2 pomieszczenia gospodarcze i świetlicę, łącznie powierzchnię 567,86 m<sup>2</sup> – na podstawie umowy najmu zawartej z Zarządem Mienia Komunalnego w Białymstoku w dniu 1.09.1994r. Natomiast na podstawie umów najmu zawartych w dniu 1.09.2004r. z Zarządem

Mienia Komunalnego w Białymstoku Ośrodek zajmuje pomieszczenia w budynkach położonych przy ul.: Storczykowej – 46,48 m<sup>2</sup>, Siewnej – 127,14 m<sup>2</sup>, Bema – 87,96 m<sup>2</sup>, Mieszka I – 125,12 m<sup>2</sup>, Swobodnej – 53,18 m<sup>2</sup>, Radzywińskiej – 85,56 m<sup>2</sup>, Berlinga – 67,16 m<sup>2</sup>. W dniu 1.05.2004r. Ośrodek zawarł umowę z Podlaską Spółdzielnią Pracy „Jubilat” w Białymstoku na najem pomieszczenia położonego w budynku przy ul. Krakowskiej 5. Umową użyczenia z dnia 2.07.2001r. Zarząd Miasta Białegostoku użyczył Ośrodkowi nieruchomości położoną przy ul. Białej 13/33 i oddał w bezpłatne użytkowanie na czas nieoznaczony. Budynek ten jest dwukondygnacyjny: piwnica – 414 m<sup>2</sup>, parter – 436,50 m<sup>2</sup>, piętro - 466 m<sup>2</sup>. Decyzją Zarządu Miasta Białegostoku z dnia 19.10.1998r. przekazano na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w trwały zarząd na czas nieoznaczony nieruchomości z zasobu gminy położoną w Białymstoku przy ulicy Włókienniczej, jednocześnie wyrażono zgodę na najem, dzierżawę lub bezpłatne użyczenie – OIK, Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Zagrożonym Uzależnieniem i Uzależnionym „Droga”.

Ośrodek posiada i użytkuje 97 zestawów komputerowych oraz 55 drukarek. Nie pracuje z wykorzystaniem homologowanego Systemu Informatycznego POMOST (posiada system „Dar-Pomost”), nie sporządza i nie przysyła sprawozdań wygenerowanych w tym systemie, nie generuje i nie przysyła zbiorów centralnych. Ośrodek posiada stały dostęp do internetu, korzysta z faxu.

Ośrodek posiada stronę Biuletynu Informacji Publicznej w ramach strony BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Strona Biuletynu Informacji Publicznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku zawiera: informację dotyczącą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku – zadania (w skrócie), adres, dyrektor oraz (plik do pobrania) sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2003 r. Informacja dodana do BIP-u w dniu 25.03.2003r. Po raz ostatni modyfikowana w dniu 16.06.2004 r. Do dnia kontroli, publikacji innych informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku, nie stwierdzono.

Najdotkliwszą kwestią społeczną wpływającą na życie i funkcjonowanie społeczeństwa w Białymstoku jest bezrobocie. Stopa rejestrowanego bezrobocia kształtuje się na poziomie 13% (udział bezrobotnych w liczbie czynnych zawodowo). Do najważniejszych zakładów pracy funkcjonujących obecnie na terenie miasta należą: PMB S.A., POLMOS S.A., Przedsiębiorstwo PKS, „Browar Dojlidy” Sp. z o.o., PSS „Społem”, Fabryka Przyrządów i Uchwyty BISON-BIAL i in.

Bezrobocie jest także najczęstszą przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną. W ostatnich latach obserwuje się także tendencję wzrostową świadczeń przyznawanych z tytułu niepełnosprawności. Pozostałe kwestie powodujące korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej to wielodzietność i rodziny niepełne (bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego).

W środowiskach białostockich rodzin korzystających z pomocy występuje często nagromadzenie szeregu problemów współwystępujących ze sobą, często na zasadzie ciągu przyczynowo-skutkowego.

## **II. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatrudnionych jest 242 pracowników- według wykazu stanowiącego Załącznik Nr 1 do protokołu.

## **III. Zadania realizowane przez Ośrodek i upoważnienie Dyrektora do wydawania decyzji.**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku realizuje zadania określone w ustawie o pomocy społecznej i ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Na podstawie upoważnienia z dnia 28.04.2004r. – obowiązującego od dnia 1.05.2004r.-Dyrektor Ośrodka została upoważniona przez Prezydenta Miasta Białegostoku do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz do właściwości powiatu.

Zastępca Dyrektora – Kazimierz Kuczek - upoważniony jest do wydawania decyzji w tym samym zakresie.

Upoważnieniem z dnia 28.04.2004r. (obowiązuje od dnia 1.05.2004r.) Prezydent Miasta Białegostoku upoważnił także imiennie trzy pracownice Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie określonym Dyrektorowi Ośrodka.

Ponadto w dniu 25.05.2004r. Prezydent Miasta Białegostoku upoważnił zastępcę Dyrektora do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.. W tym zakresie zostało upoważnionych jeszcze dwóch pracowników Ośrodka.

Kontrolujący ustalili, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białymstoku wyodrębniono komórkę organizacyjną do spraw świadczeń rodzinnych.

#### **IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy.**

##### **1) *gminna strategia rozwiązywania problemów.***

W dniu 24 stycznia 2005r. Uchwałą Nr XXXV/396/05 Rada Miejska Białegostoku przyjęła "Miejską Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Białegostoku na lata 2005-2010", która określa działania władz samorządowych. Celem głównym w sferze działań socjalnych jest stworzenie warunków umożliwiających jednostkom i rodzinom dostęp do wsparcia społecznego i zasobów społecznych pozwalający na osiągnięcie stanu samodzielnego funkcjonowania.

Białystok jest miastem na prawach powiatu. Obserwuje się stały wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym (głównie z przyczyn migracyjnych, a nie ruchu naturalnego), co stawia wielkie wyzwanie w zakresie kreowania polityki gospodarczej w celu tworzenia nowych miejsc pracy.

Na koniec grudnia 2003r. stopa bezrobocia wyniosła w Białymstoku 13,8 %,w powiecie białostockim 15,2 %, a w województwie 18 %. Brak możliwości podjęcia pracy powoduje zmiany w ocenie własnej wartości i prowadzi do rezygnacji oraz przyjmowania biernej, wyczekującej postawy. Konsekwencją długiego braku możliwości podjęcia pracy są choroby somatyczne lub psychiczne ograniczające dodatkowo możliwości znalezienia pracy.

Wskaźnik bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych (stosunek osób niepełnosprawnych bezrobotnych do osób niepełnosprawnych pracujących) w województwie wynosi 19,4 %, w mieście kształtuje się na poziomie 40,3 %.

Istotną rolę w przywracaniu osoby niepełnosprawnej do normalnego funkcjonowania w środowisku społecznym odgrywa rehabilitacja, zarówno lecznicza, społeczna jak i zawodowa. W Białymstoku funkcjonuje jedno przedszkole z oddziałami dla dzieci z porażeniem mózgowym i Zespołem Downa, 7 szkół specjalnych podstawowych, 7 gimnazjów, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy. W wielu szkołach prowadzone są klasy integracyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Oprócz tego funkcjonuje w mieście Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy, w którym uczy się 60 wychowanków niepełnosprawnych intelektualnie. Osoby niepełnosprawne korzystają również z terapii rehabilitacji w ośrodkach dziennego pobytu takich jak Środowiskowy Dom Samopomocy, Ośrodek Szkoleniowo – Opiekuńczy i Terapeutyczny dla dzieci Autystycznych, Klub Pacjenta „Przystań”, Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych przez jednostki miasta oraz organizacje pozarządowe i zakłady pracy chronionej.

Z punktu widzenia rehabilitacji społecznej jednym z ważniejszych problemów jest zapewnienie dostępności do budynków użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych. Niemniej ważnym zadaniem jest likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu w najbliższym otoczeniu osoby niepełnosprawnej tj. w domu lub w mieszkaniu. Środki finansowe przeznaczane na pomoc osobom niepełnosprawnym z PFRON na ten cel pozwalają na zrealizowanie około 400 wniosków rocznie z tego 10% to wnioski dotyczące barier architektonicznych.

Środki z PFRON przeznaczane są również na dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla osób niepełnosprawnych – około 500 wniosków rocznie, na dofinansowanie uczestnictwa dzieci i osób dorosłych w turnusach rehabilitacyjnych – około 800 wniosków rocznie.

Na terenie miasta przebywa według szacunkowych wyliczeń 400 – 500 osób bezdomnych. Do dyspozycji tych osób w 2004 roku było prawie 200 miejsc w prowadzonych przez organizacje pozarządowe noclegowniach, domach dla bezdomnych oraz ogrzewalniach.

Do podstawowych problemów społecznych miasta należy zaliczyć: bezrobocie, długotrwałą chorobę mającą swe konsekwencje w zwiększaniu się ilości osób niepełnosprawnych oraz uzależnienia głównie od alkoholu, a także problemy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyka 3 000 rodzin, w szczególności rodzin niepełnych, gdzie podstawowym dochodem są zasiłki rodzinne i alimenty, a w rzadkich przypadkach dochody z pracy. Nie wywiązywanie się z obowiązków opiekuńczo - wychowawczych oraz występujące w rodzinie patologie jak nadużywanie alkoholu, zaniedbania powodują ograniczenie władzy rodzicielskiej i w wielu przypadkach kończą się umieszczeniem dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Brak zainteresowania dziećmi ze strony rodziców lub popełniane błędy wychowawcze skutkują konfliktem dzieci z prawem i orzeczeniem sądu o umieszczeniu w placówce resocjalizacyjnej. Z powodu braku miejsc w ośrodkach, dzieci te na mocy postanowień Sądu przebywają w Pogotowiu Opiekuńczym lub czasowo oczekują na umieszczenie w Domach Dziecka.

Kolejnym problemem występującym jest długotrwała choroba. Corocznie wzrasta liczba osób niepełnosprawnych, które korzystają z pomocy społecznej. W przypadku braku uprawnień do renty lub emerytury z ubezpieczenia społecznego - osoby te korzystają najczęściej z zasiłków stałych.

Innym problemem występującym w środowiskach objętych pomocą oraz wśród mieszkańców miasta nie korzystających z pomocy materialnej jest doświadczanie przemocy w rodzinie. W mieście funkcjonuje szereg instytucji świadczących pomoc osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu. Zasadnicze zadanie w zakresie koordynacji i rozpoznania problemu spełnia Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej zadań należy również prowadzenie postępowania zmierzającego do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. Na terenie miasta działają trzy placówki leczenia odwykowego, trzynastie świetlic socjoterapeutycznych oraz szereg innych instytucji prowadzonych przez miasto i organizacje pozarządowe świadczących pomoc osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach działalności pracowników socjalnych aktywizuje osoby bezrobotne do zgłaszania się do punktów doradztwa zawodowego oraz do samodzielnego poszukiwania pracy i prowadzenia karty aktywności zawodowej. Działający w strukturach MOPR Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi doradztwo zawodowe i terapię dla bezrobotnych będących w fazie kryzysu związanego z utratą pracy oraz prowadzi grupę wsparcia dla tych osób.

Placówką wyspecjalizowaną w pomocy dzieciom z rodzin alkoholowych oraz dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem jest działający przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej, Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii. Głównymi zadaniami Ośrodka jest diagnoza, poradnictwo, i terapia dla dzieci i młodzieży, w których istnieje czynny problem alkoholowy lub utrzymujące się dysfunkcje rodziny skutkujące zaburzeniami rozwoju dzieci i młodzieży.

Ważną rolę w systemie wspierania rodziny w kryzysie odgrywa Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Do ośrodka zgłaszają się lub są kierowane osoby w różnych fazach kryzysu, w szczególności kobiety doświadczające przemocy i równie często poszukujące wraz z dziećmi schronienia przed sprawcą. Kobiety wymagające schronienia mogą pozostać wraz z dziećmi w ośrodku przez okres 14 dni. W tym okresie podejmowane są wspólne działania mające na celu pomoc w rozwiązywaniu problemu. W większości przypadków prowadzona jest krótkoterminowa terapia kryzysowa, a dzieci tych osób biorą udział w zajęciach grupowych o charakterze terapeutycznym mającym na celu redukcję napięcia emocjonalnego będącego wynikiem traumatycznych doświadczeń.

W sytuacji kiedy rodzina nie wypełnia podstawowych funkcji i staje się zagrożeniem dla rozwoju dziecka następuje umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Na terenie miasta funkcjonują dwa samorządowe Domy Dziecka i jeden niepubliczny oraz Pogotowie Opiekuńczo – Wychowawcze. W 2003 roku uruchomiony został w mieście pierwszy Rodzinny Dom Dziecka a od kwietnia 2004 roku działa pierwsza rodzina zastępcza pełniąca funkcję Pogotowia Rodzinnego. Uchwałą Rady Miejskiej powołany został drugi Rodzinny Dom, który rozpoczął działalność w 2004 roku.

W zakresie zapewnienia opieki osobom starszym, chorym i wymagających pomocy osób drugih świadczone są usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie świadczenia usług opiekuńczych zostało zlecone organizacjom pozarządowym: Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Białostockiej. Z pomocy wykwalifikowanych opiekunek i pielęgniarek korzysta miesięcznie ponad 200 osób wymagających opieki we własnym środowisku.

Osoby wymagające opieki całodobowej, której nie jest w stanie zapewnić im rodzina lub miasto kierowane są i umieszczane w domach pomocy społecznej. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Świerkowej dysponuje 160 miejscami. Okres oczekiwania wynosi średnio 2 lata. Powiat ziemski dysponuje wolnymi miejscami w prowadzonych przez siebie domach i mieszkańcy miasta są tam chętnie przyjmowani.

Dużą rolę w zapewnieniu pomocy osobom starszym odgrywają działające w Białymstoku stowarzyszenia seniorów. W działalności samopomocowej w ramach stowarzyszeń aktywnie uczestniczy ponad 600 osób. Koordynacją działań i współpracą z stowarzyszeniami zajmuje się pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w prowadzonym przez Ośrodek Klubie Seniora przy ul. Białej.

Miasto realizuje zadania gminy i powiatu współpracując z organizacjami pozarządowymi poprzez wspieranie oraz powierzanie zadań publicznych w ramach zleceń i poprzez udzielanie dofinansowania. Najbardziej aktywne działania prowadzone są w obszarze bardzo szeroko rozumianej polityki społecznej z głównym akcentem na realizację zadań pomocy społecznej, a także w dziedzinie kultury oraz w zakresie edukacji, kultury fizycznej i sportu.

## 2) bilans potrzeb.

Nowe zadanie wprowadzone po 1 maja 2004 r., jego odpowiednikiem wcześniej było przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej wraz z corocznym sprawozdaniem z działalności ośrodka składanym Radzie Miasta. Na podstawie rozpoznania potrzeb, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2004 i 2005 r.

Budżet Miasta Białegostoku na 2004 rok został ustalony przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku - Uchwała nr 1274/04 z dnia 19 kwietnia 2004 r. Budżet w zakresie pomocy społecznej ulegał zmianom w ciągu roku na podstawie uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Prezydenta Miasta Białegostoku.

W Budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku na rok 2004, w dziale 852 „Pomoc społeczna”, po zmianach, zaplanowano:

|   |             |       |  |  |
|---|-------------|-------|--|--|
| - | w rozdziale | 85203 | Ośrodki wsparcia   | 650.800,00 zł                                    |
| - | w rozdziale | 85212 | Świadczenia rodzinne – na świadczenia społeczne w § 3110 | 22.323.495,00 zł                                 |
| - | w rozdziale | 85213 | Składki na ubezpieczenia zdrowotne                       | 474.000,00 zł                                    |
| - | w rozdziale | 85214 | Zasiłki i pomoc w naturze                                | Razem 11.770.904,00 zł                           |
|   |             |       |  | § 3110 świadczenia społeczne 11.536.081,00 zł    |
|   |             |       |  | § 4110 składki na ubezp. społeczne 200.823,00 zł |
| - | w rozdziale | 85216 | Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne                         | 141.938,00 zł                                    |
| - | w rozdziale | 85219 | Ośrodki pomocy społecznej                                | 5.531.000,00                                     |

|   |             |       |   |               |
|---|-------------|-------|---|---------------|
|   |             |       |   | zł            |
| - | w rozdziale | 85220 | Jednostki specjalistycznego poradnictwa               |               |
| - | w rozdziale | 85228 | Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze | 428.000,00 zł |
| - | w rozdziale | 85295 | Pozostała działalność                                 | 382.537,00 zł |
| - | w rozdziale | 85231 | Pomoc uchodźcom                                       | 159.428,00 zł |

Środki zaplanowane w 2004 r. w budżecie - na zasiłki i pomoc w naturze – wynoszą 11.770.904,00 zł, w tym środki własne – 5.433.402,00 zł oraz 6.337.502,00 zł dotacja z budżetu Wojewody.

Budżet Miasta Białegostoku na 2005 rok został uchwalony przez Radę Miejską Białegostoku w dniu 20 grudnia 2004r. – Uchwała Nr XXXIII/369/04.

W budżecie dokonano zmian na mocy:

- Zarządzenia nr 1332/05 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie układu wykonawczego budżetu miasta Białegostoku na 2005 rok.
- Uchwały Rady Miejskiej nr XXXVI/415/06 z dnia 28 lutego 2005 w sprawie zmiany budżetu.

W Budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku na rok 2005, w dziale 852 „Pomoc społeczna”, po zmianach, zaplanowano:

|   |             |       |  |  |
|---|-------------|-------|--|--|
| - | w rozdziale | 85201 | Placówki opiekuńczo-wychowawcze                          | 540.000,00 zł                                      |
| - | w rozdziale | 85203 | Ośrodki wsparcia   | 646.000,00 zł                                      |
| - | w rozdziale | 85204 | Rodziny zastępcze - na świadczenia społeczne w § 3110    | 3.506.000,00 zł                                    |
|   |             | 85212 | Świadczenia rodzinne – na świadczenia społeczne w § 3110 | 37.577.366,00 zł                                   |
|   |             | 85213 | Składki na ubezpieczenia zdrowotne                       | 490.000,00 zł                                      |
| - | w rozdziale | 85214 | Zasiłki i pomoc w naturze                                | Razem 12.131.000,00 zł                             |
|   |             |       |  | § 3110 świadczenia społeczne 12.075.000,00 zł      |
|   |             |       |  | § 4110 składki na ubezpiecz. społeczne 6.000,00 zł |
| - | w rozdziale | 85219 | Ośrodki pomocy społecznej                                | 5.944.800,00 zł                                    |
| - | w rozdziale | 85228 | Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze    | 404.000,00 zł                                      |
| - | w rozdziale | 85231 | Pomoc uchodźcom  | 156.000,00 zł                                      |

Środki zaplanowane w 2005 r. w budżecie – na zasiłki i pomoc w naturze – wynoszą 12.131.000,00 zł, w tym środki własne – 8.266.000,00 zł oraz 3.865.000,00 zł dotacja z budżetu Wojewody.

### **3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.**

W celu zapewnienia schronienia Ośrodek korzysta z możliwości jakie stwarza funkcjonująca w mieście noclegownia prowadzona przez Caritas na podstawie umowy zawartej pomiędzy Prezydentem Miasta Białegostoku a CARITAS Archidiecezji Białostockiej, zapewniającej schronienie zarówno mężczyznom jak też kobietom.

Z „Miejskiej Strategii rozwiązywania Problemów Społecznych Białegostoku na lata 2005-2010” wynika, że w roku 2004 - w mieście do dyspozycji osób potrzebujących (których liczba zwiększa się w okresie zimowym) było prawie 200 miejsc w prowadzonych przez organizacje pozarządowe noclegowniach, domach dla bezdomnych i ogrzewalniach.

Należy podkreślić także, że możliwość uzyskania czasowego schronienia dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, spowodowanej głównie przemocą w rodzinie – istnieje w Ośrodku Interwencji Kryzysowej – prowadzonym przez MOPR.

Celem realizacji zadania – zapewnienie posiłku – osoby potrzebujące mogą skorzystać z posiłku przyznanego (zakupionego) w stołówce Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku. Istnieje też możliwość dowiezienia posiłku osobom chorym lub niepełnosprawnym, niezależnie od dochodu. Ponadto w okresie zimowym osoby potrzebujące mogą skorzystać z posiłków wydawanych przez CARITAS oraz stołówkę prowadzoną przez Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia „ELEOS”.

Ośrodek nie prowadzi stałej zbiórki odzieży, jednakże osoby potrzebujące mogą skorzystać z odzieży wydawanej przez PKPS i PCK.

Ponadto w razie uzasadnionej potrzeby zapewnienie niezbędnej odzieży, obuwia, bielizny jest realizowane w postaci zasiłków celowych.

#### **4) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.***

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w okresie od maja do grudnia 2004 r. przyznał zasiłek okresowy dla 5.394 osób (19.579 świadczeń) na ogólną kwotę 1.449.997,00 zł. Najniższy przyznany zasiłek okresowy wynosił 20,00 zł, najwyższy 347,50 zł. Średnia wysokość zasiłku okresowego w tym okresie wynosiła 74,05 zł.

Najczęstszym powodem przyznania pomocy był brak możliwości zatrudnienia.

Wywiady środowiskowe przeprowadzane są w terminie określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.09.2001r. w sprawie wywiadu środowiskowego (rodzinnego) oraz rodzajów dokumentów wymaganych do przyznania renty socjalnej (Dz.U.nr 114, poz. 1220), a decyzje podejmowane zgodnie z terminem określonym w KPA.

Przedstawione do kontroli akta w sprawie przyznania zasiłków okresowych zawierają niezbędną dokumentację potwierdzającą sytuację materialną, zawodową, zdrowotną osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Zasiłki okresowe przyznawane od 01.05.2004 r. finansowane są z dotacji budżetowej. Wysokość zasiłków wyliczana jest prawidłowo:

- w 2004 r. - w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 20 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; w przypadku rodziny - 15 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.
- w 2005 r. - w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 30 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; w przypadku rodziny - 20 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Przykłady osób korzystających z zasiłku okresowego opisano w załączniku Nr 2 do protokołu.

#### **5) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.***

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w okresie od 1.05. do 31.12.2004r. przyznał pomoc w formie zasiłku celowego 5120 osobom. W miesiącach styczeń-luty 2005 roku wsparcia w tej formie udzielono 2132 osobom.

Powody przyznawania zasiłku wynikają z konieczności zabezpieczenia bieżących potrzeb, takich jak zakup opału, pokrycie kosztu energii elektrycznej, częściowe pokrycie wydatków na leki, zakup obuwia, ubrania, środków czystości, zakup przyborów szkolnych.

Osoby, którym przyznano świadczenie spełniały kryterium dochodowe i znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej bezrobociem, niepełnosprawnością i innymi przyczynami powodującymi trudności w zabezpieczeniu bieżących potrzeb.

Wysokość zasiłku w kontrolowanym okresie kształtowała się od 10 do 700zł, średnia wysokość: w okresie V-XII 2004r. – 112,70zł, w okresie I-II 2005r. – 95,81zł.

Przykłady osób otrzymujących zasiłki celowe opisano w załączniku Nr 3 do protokołu.

#### **6) *wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.***



W okresie maj-grudzień 2004r. przyznano 10, a w okresie styczeń-luty 2005r. – 3 – zasiłki celowe na pokrycie strat powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Przyczyną udzielania pomocy były w szczególności: pożar, kradzież pieniędzy, włamanie do lokalu mieszkalnego połączone z kradzieżą. Najniższe świadczenie wyniosło 150 zł (kradzież pieniędzy), najwyższe – 2000 zł (pożar).

Przykłady osób korzystających z tej formy pomocy opisano w załączniku Nr 4 do protokołu.

**7) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,***

W roku bieżącym nie udzielono takiej pomocy. Z udzielanych wyjaśnień wynika, że nie było takiej potrzeby. Nie udzielono pomocy w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym.

Ośrodek jednakże skorzystał z możliwości przewidzianych w ustawie z 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210 z 2004r., poz.2135) i przyznawał decyzją prawo do świadczenia w formie składki zdrowotnej na okres 30 dni.

Przykłady osób, którym przyznano prawo do tego świadczenia opisano w załączniku Nr 5 do protokołu.

**8) *przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego***

Pomocy w tej formie nie przyznano, nie zawarto umowy z PKP na refundację kosztów dojazdów. Dwóm osobom przyznano pomoc na pokrycie kosztów przejazdu.

**9) *realizacja pomocy w formie opłacania składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem.***

W okresie objętym kontrolą Ośrodek objął pomocą w tej formie jedną osobę. Pomoc przyznano zasadnie – opis przypadku w załączniku Nr 6 do protokołu.

**10) *praca socjalna.***

Obok świadczeń finansowych ośrodek udzielał wsparcia również w formie pracy socjalnej. Z udzielanych wyjaśnień wynika, że: pomocą w formie pracy socjalnej objęto 9152 rodzin o ogólnej liczbie osób 22 756.

Pomoc w zakresie pracy socjalnej dokumentowana jest w różny sposób. Pracownicy socjalni na rzecz osób i rodzin objętych pomocą podejmują następujące działania:

- akcje dożywiania dzieci i akcje kolonijne (rozpoznają potrzeby środowiska i partycypują w kosztach wyżywienia dzieci w szkołach i dofinansowania wypoczynku dzieci),
- pośredniczą w poszukiwaniu zatrudnienia (poprzez kontakty pracowników socjalnych bezpośrednio z pracodawcami – „wychwytywanie ofert”) oraz doskonaleniu zawodowym (poprzez kierowanie na kursy kształcące i umożliwiające zdobycie nowego zawodu),
- motywują osoby bezrobotne do aktywnego poszukiwania pracy poprzez prowadzenie karty aktywności,
- prowadzą poradnictwo indywidualne,
- organizują czas wolny, imprezy, spotkania dla osób niepełnosprawnych i seniorów,
- tworzą grupy samopomocowe seniorów i koordynują ich działalność, współorganizują imprezy integracyjne dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych,
- współpracują z policją, pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi zajmującymi się rodzinami pozostającymi pod opieką Ośrodka, organizują pomoc terapeutyczną: terapię indywidualną, terapię małżonków będących w sytuacji kryzysowej, mediacje rodzinne ,
- prowadzone są punkty konsultacyjne dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- osoby uzależnione kierowane są na przymusowe leczenie odwykowe,
- pomagają przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, dodatku mieszkaniowego,

- zmierzające do uzyskania przez osoby niepełnosprawne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności poprzez kierowanie spraw do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o stopniu Niepełnosprawności,
- kierują dzieci z rodzin najuboższych i patologicznych do świetlic terapeutycznych prowadzonych przez inne instytucje i organizacje,
- piszą podania do Zarządu Mienia Komunalnego o przydział lokalu socjalnego,
- w ramach współpracy z komornikiem pracownicy socjalni na bieżąco są informowani o planowanych eksmisjach; podejmowane są wówczas działania zmierzające do odroczenia lub też zawieszenia eksmisji,
- umożliwiają podopiecznym bezpłatne konsultacje z prawnikiem lub psychologiem, w zależności od występujących potrzeb,
- występują w charakterze rzecznika spraw podopiecznych szczególnie niezaradnych życiowo,
- udzielają osobom będącym w trakcie indywidualnych programów wynikających z ustawy o pomocy społecznej (program wychodzenia z bezdomności w przypadku osób bezdomnych, program integracji uchodźców w przypadku uchodźców) wsparcia w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w szczególności rodzinnych, i mieszkaniowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego, w załatwianiu spraw urzędowych, wspierają ich w kontaktach ze środowiskiem lokalnym,
- wspomagają osoby niepełnosprawne i ich rodziny, wymagające pomocy w osiągnięciu pełnej aktywności społecznej poprzez prowadzenie grup wsparcia oraz organizowanie wolontariatu, udzielają pomocy w załatwianiu spraw w urzędach, zapewnieniu całodobowej pomocy osobie chorej przewlekłe, pozyskiwaniu sprzętu rehabilitacyjnego od osób prywatnych, tj. balkoników, wózków dziecięcych, kul łokciowych,
- kierują osoby bezdomne do schronisk, noclegowni, ogrzewalni istniejących na terenie miasta,
- poszukują dodatkowego wsparcia finansowego, żywnościowego, rzeczowego dla swoich podopiecznych w organizacjach charytatywnych, stowarzyszeniach, instytucjach publicznych i niepublicznych.

Osiągnięte efekty pracy socjalnej:

- 163 osoby uzyskały zatrudnienie,
- 157 środowisk uzyskało alimenty w wyniku ich ustalenia, podwyższenia lub wyegzekwowania przez komornika,
- 13 osób zostało wyprowadzonych z bezdomności,
- 8 osób uzyskało mieszkanie,
- 521 środowisk uzyskało dodatek mieszkaniowy,
- 116 osób podjęło terapię odwykową,
- w sytuacji 57 osób skierowano do sądu opiekuńczego wnioski w przedmiocie przymusowego leczenia psychiatrycznego,
- 15 osób nabyło umiejętność gospodarowania budżetem domowym,
- 18 osób nabyło umiejętność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- w stosunku do 45 środowisk wystąpiono do sądu o nadzór kuratorski,
- 253 rodzinom pracownicy socjalni pomogli uzyskać świadczenia rodzinne,
- 195 osób uzyskało orzeczenie o niepełnosprawności,
- 80 osób uzyskało prawo do świadczenia emerytalnego lub rentowego,
- 1 rodzinie po pożarze od sponsorów pozyskano materiały budowlane,
- pozyskano i rozdysponowano paczki świąteczne dla 60 dzieci z 28 rodzin

***11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.***

W okresie V-XII 2004r. usługami opiekuńczymi objętych zostało 271 osób, a w miesiącach I-II 2005r. 219 osób. Pomoc w tej formie świadczona jest przeważnie dla osób starszych i chorych.

Usługi świadczone są przez opiekunki PKPS, PCK i Caritas Archidiecezji Białostockiej, na podstawie umów zawartych w dniu 30.12.2003r. pomiędzy Prezydentem Miasta Białegostoku a Caritas Archidiecezji Białostockiej, Podlaskim Zarządem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Białymstoku i Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Białymstoku, zlecających powyższym organizacjom realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, polegających na świadczeniu na terenie miasta Białystok na rzecz osób potrzebujących usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone są na podstawie decyzji wydanych przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, ustalających zakres usług oraz ilość godzin.

Odpłatność ustalana jest obecnie na podstawie uchwały Nr XXVI/248/04 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 31.05.2004r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, zgodnie z którą usługobiorca nie ponosi odpłatności za przyznane usługi, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 130% kwoty kryterium dochodowego określonego w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Przykłady osób korzystających z zasiłku celowego opisano w załączniku Nr 7 do protokołu.

### ***12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego lub mieszkań chronionych.***

W Białymstoku funkcjonuje sieć świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonych patologią. Placówką wyspecjalizowaną w pomocy dzieciom z rodzin alkoholowych oraz dzieciom i młodzieży zagrożonej uzależnieniem jest działający przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej – Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii (MOKIT).

Na terenie miasta funkcjonuje mieszkanie chronione dla 3 usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze.

Mieszkanie o pow. 52,6 m<sup>2</sup> (trzy pokoje z kuchnią i łazienką) jest własnością gminy Białystok i na podstawie aneksu z dnia 23.10.2003r. do umowy użyczenia z dnia 1.04.1998r. pomiędzy Gmina Białystok a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie – zostało oddane ośrodkowi do używania w celu adaptacji na mieszkanie chronione.

Częściowy remont i wyposażenie nastąpiło ze środków finansowych przekazanych przez Wojewodę w 2003r. na realizację programu z zakresu „Opieki nad dzieckiem i rodziną” – Program realizowany jest pod nazwą „Mieszkanie chronione”. Obecnie w mieszkaniu zamieszkują trzy dziewczęta, uczące się samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Nad realizacją programu czuwają opiekunowie usamodzielnienia, wychowawcy placówek opiekuńczo-wychowawczych i z rodziny zastępczej.

### ***13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.***

W dniu 24 stycznia 2005r. Uchwałą Nr XXXV/395/05 Rada Miejska Białegostoku przyjęła „Miejski Program Pomocy Społecznej i Polityki Prorodzinnej na lata 2005-2006”. Podstawowym założeniem programu jest praca z rodziną w celu przywrócenia jej zdolności do normalnego funkcjonowania poprzez:

- terapię i wsparcie emocjonalne dla rodziców niewydolnych wychowawczo, których dzieci umieszczone zostały w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych; terapia obejmować będzie trening umiejętności wychowawczych oraz wzmacnianie w rolach rodziców,
- terapię i prowadzenie grup wsparcia dla kobiet z rodzin, w których wystąpiło zjawisko przemocy,
- realizację programów socjoterapeutycznych dla dzieci korzystających ze świetlic dziennego pobytu na terenie miasta prowadzonych przez organizacje pozarządowe i Dzienny Dom Pomocy Społecznej,

- poradnictwo i terapię dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których istnieje czynny problem alkoholowy oraz z rodzin bez problemu alkoholowego, ale z utrzymującymi się dysfunkcjami rodziny, skutkującymi zaburzeniami rozwoju dzieci i młodzieży,
- zapewnienie opieki dla dzieci z rodzin „niewydolnych wychowawczo”, pomoc w odrabianiu lekcji, organizowanie czasu wolnego oraz wypoczynku,
- rozwój rodzinnych form opieki w szczególności rodzin zastępczych i wielodzietnych rodzin zawodowych,
- przekształcanie placówek opiekuńczo wychowawczych w wielofunkcyjne placówki dostosowane do wymaganych standardów ustawowych,
- podejmowanie działań związanych z utworzeniem na potrzeby miasta placówki opiekuńczo – wychowawczej typu resocjalizacyjnego dla chłopców,
- rozwijanie systemu pomocy dzieciom niedostosowanym społecznie poprzez uruchamianie miejsc dziennego pobytu i rozwijanie klubowych form pomocy dzieciom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
- utworzenie i kontynuacja działalności grupy interwencyjnej dla kobiet i dziewcząt w niechcianej ciąży przy Domu Dziecka Nr 2,
- opracowanie i prowadzenie „banku dzieci potrzebujących pomocy i rodzin gotowych do udzielania wsparcia” – rodzin zaprzyjaźnionych z dzieckiem,
- promowanie w mediach dobrych przykładów pomocy dzieciom i rodzinom,
- utworzenie systemu rotacyjnych mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze.

Realizatorem zadań określonych programem jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze, Ośrodek Adopcyjny, Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.

W zakresie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną ośrodek współpracuje z pedagogami szkolnymi, kuratorami, świetlicami szkolnymi, policją, Centrum Interwencji Kryzysowej, służbą zdrowia, innymi organizacjami reprezentującymi interesy dziecka i rodziny.

Współdziałanie dotyczy przede wszystkim wkładu w organizację wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, dożywiania oraz wymiany informacji dotyczących dysfunkcyjnych środowisk, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi.

#### **14) dożywianie dzieci.**

Rada Miejska w Białymstoku w dniu 31.05.2004r. podjęła uchwałę Nr XXVI/ 245/04 w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, która między innymi stanowi, że wydatki na świadczenia w formie posiłków i zakupu posiłków dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych podlegają zwrotowi, gdy dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków na te świadczenia przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Środki przeznaczone na dożywianie ujęte są w budżecie na pomoc społeczną pod pozycją ”Pozostała działalność”.

W okresie od 1.05.2004r. do 31.12.2004r. pomocą w formie dożywiania objęto 3038 dzieci na ogólną kwotę 491.769zł, natomiast w miesiącach I-II 2005r. z posiłków skorzystało 2272 dzieci, a koszt tej pomocy wyniósł 130.407zł (w tym również środki przeznaczone na realizację Rządowego programu „Posiłek dla potrzebujących”).

Pomoc jest realizowana w formie pełnego obiadu w stołówkach szkolnych (podstawowych i gimnazjum) w Białymstoku. Decyzje przyznające tę formę pomocy wydawane są na okres do końca roku szkolnego, a średni koszt posiłku wynosi obecnie 2,31 zł.

Oprócz dożywiania uczniów szkół realizowanego w formie gorącego posiłku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na dzień kontroli wydawał także decyzje w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19.10.2004r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji w 2005r. Rządowego Programu „Posiłek dla potrzebujących”.

Na podstawie tych decyzji przyznawano zasiłki celowe na zakup żywności osobom niepełnosprawnym, dzieciom w wieku 0-7 lat. Wysokość zasiłku zróżnicowana była w zależności od sytuacji osoby wymagającej wsparcia i w skontrolowanych przypadkach kształtowała się od 100 do 180zł.

Wypłaty świadczenia dokonywano w dwóch lub trzech równych ratach , płatnych co miesiąc.

Przykłady osób którym przyznano pomoc w formie dożywiania opisano w załączniku Nr 8 do protokołu.

#### ***15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.***

Sprawiono pogrzeb 40 osobom. Zgodnie z umową zawartą z realizatorem wyłonionym w drodze zapytania o cenę – pochówki dokonywane są na zlecenie Ośrodka, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Przykłady osób którym sprawiono pogrzeb opisano w załączniku Nr 9 do protokołu.

#### ***16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.***

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, w okresie objętym kontrolą skierował do domów pomocy społecznej ogółem 134 osoby, w tym:

- 1) w okresie od maja do grudnia 2004 r.- ogółem – 115 osób, w tym:
  - do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych – 78 osób,
  - do domów pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych – 32 osoby,
  - do domów pomocy społecznej dla dzieci – 5 dzieci.
- 2) w okresie od stycznia 2005 r. do dnia kontroli – ogółem – 19 osób, w tym:
  - do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych - 15 osób,
  - do domów pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych – 4 osoby,

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, w okresie objętym kontrolą zawarł z rodzinami osób skierowanych do domów pomocy społecznej 10 umów na ponoszenie odpłatności za pobyt osoby skierowanej w domu pomocy społecznej, w tym:

- w okresie od maja do grudnia 2004 r.- 7 umów,
- w okresie od stycznia 2005r. do dnia kontroli – 3 umowy.

Przykłady osób które skierowano do domu pomocy społecznej opisano w załączniku Nr 10 do protokołu.

#### ***17) sporządzanie sprawozdawczości, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego.***

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku nie pracuje z wykorzystaniem homologowanego Systemu Informatycznego POMOST (posiada system „Dar-Pomost”), nie sporządza i nie przesyła sprawozdań wygenerowanych w tym systemie, nie generuje i nie przesyła zbiorów centralnych.

#### ***18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.***

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny nadany Zarządzeniem Nr 1396/05 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

W Budżecie Miasta Białegostoku na 2004 rok, który został ustalony przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku - Uchwała nr 1274/04 w dniu 19 kwietnia 2004 r. (z późniejszymi zmianami), w rozdziale 85219 – „Ośrodki pomocy społecznej” w 2004 r. zaplanowano wydatki w wysokości 5.531.000,00 zł., w tym:

|          |  |                  |
|----------|--|------------------|
| - § 3020 | Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń | 25.550,00 zł.    |
| - § 4010 | Wynagrodzenia osobowe pracowników                      | 3.725.900,00 zł. |
| - § 4040 | Dodatkowe wynagrodzenia roczne                         | 274.278,00 zł.   |
| - § 4110 | Składki na ub. społ.                                   | 694.900,00 zł.   |
| - § 4120 | Składki na fundusz pracy                               | 97.200,00 zł.    |

|     |      |  |                |
|-----|------|--|----------------|
| - § | 4210 | Zakup materiałów i wyposażenia                       | 116.450,00 zł. |
| - § | 4230 | Zakup leków i materiałów med.                        | 500,00 zł.     |
| - § | 4260 | Zakup energii  | 60.700,00 zł.  |
| - § | 4270 | Zakup usług remontowych                              | 14.500,00 zł.  |
| - § | 4300 | Zakup pozostałych usług                              | 355.272,00 zł. |
| - § | 4410 | Podróże służbowe krajowe                             | 9.000,00 zł.   |
| - § | 4430 | Różne opłaty i składki                               | 1.050,00 zł.   |
| - § | 4440 | Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych     | 105.700,00 zł. |
| - § | 6060 | Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych | 50.000,00 zł.  |

W budżecie Miasta Białegostoku na 2005 rok, uchwalonym przez Radę Miejską Białegostoku w dniu 20 grudnia 2004r. – Uchwała Nr XXXIII/369/04, po zmianach, w Rozdziale 85219 – „Ośrodki pomocy społecznej” w 2005 zaplanowano wydatki w wysokości - 5.944.800,00 zł., w tym:

|     |      |  |                  |
|-----|------|--|------------------|
| - § | 3020 | Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń | 35.000,00 zł.    |
| - § | 4010 | Wynagrodzenia osobowe pracowników                      | 3.829.000,00 zł. |
| - § | 4040 | Dodatkowe wynagrodzenia roczne                         | 305.000,00 zł.   |
| - § | 4110 | Składki na ub. społ.                                   | 732.300,00 zł.   |
| - § | 4120 | Składki na fundusz pracy                               | 101.000,00 zł.   |
| - § | 4210 | Zakup materiałów i wyposażenia                         | 198.000,00 zł.   |
| - § | 4260 | Zakup energii  | 99.000,00 zł.    |
| - § | 4270 | Zakup usług remontowych                                | 59.000,00 zł.    |
| - § | 4300 | Zakup pozostałych usług                                | 420.780,00 zł.   |
| - § | 4410 | Podróże służbowe krajowe                               | 15.000,00 zł.    |
| - § | 4430 | Różne opłaty i składki                                 | 2.000,00 zł.     |
| - § | 4440 | Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych       | 108.720,00 zł.   |
| - § | 6060 | Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych   | 40.000,00 zł.    |

## **V. Realizacja zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy.**

### **1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.**

Od 1.05.2004r. do 31.12.2004r. z tej formy pomocy skorzystało 899 osób, a w okresie styczeń-luty 2005r. 145 osób. Pomocy udzielano z uwagi na występujące w rodzinie choroby, zabezpieczenie podstawowych potrzeb takich jak np. opał, ubranie, żywność.

W trakcie kontroli stwierdzono, że z pomocy w formie specjalnych zasiłków celowych korzystają w większości osoby, prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, chore lub niepełnosprawne (nierzadko korzystające z usług opiekuńczych przyznanych przez Ośrodek), których budżet obciążony jest znacznymi wydatkami na leki.

Wysokość świadczenia ustalana jest indywidualnie uwzględniając rozpoznane potrzeby – w przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją zdrowotną, związanymi z tym wydatkami na leki przy braku własnych jakichkolwiek możliwości zaspokojenia najistotniejszych potrzeb życiowych. Wysokość tej pomocy wynosi od 100 zł do 1000 zł.

Akta osób otrzymujących tę formę pomocy zawierają niezbędne dokumenty, w oparciu o które udzielana jest pomoc (zaświadczenia lekarskie, faktury zakupu leków itd.). Przykłady osób, którym przyznano specjalny zasiłek celowy opisano w załączniku Nr 11 do protokołu.

### **2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie.**

Nie przyznano pomocy w tej formie. Z udzielanych wyjaśnień wynika, że nie złożono wniosku o taką pomoc i nie było potrzeby udzielenia takiej pomocy.

**3) *prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy.***

Brak jest domu pomocy o zasięgu gminnym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku prowadzi natomiast Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Dzienny Dom Pomocy oraz Klub Seniora. Dzienny Dom Samopomocy mieści się w budynku przy ul. Włókienniczej. Dzienny Dom jest powołany do świadczenia usług na rzecz osób dorosłych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, samotnych, emerytów i rencistów, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a także dzieci i młodzieży zaniedbanych wychowawczo oraz ze środowisk patologicznych. Dom swoim podopiecznym oferuje w szczególności:

- 1) zaspokajanie potrzeb życiowych m.in. poprzez zapewnienie miejsca do bezpiecznego i godnego spędzania czasu oraz możliwości spożycia posiłku w siedzibie Domu, na wynos i w formie dowozu do miejsca zamieszkania oraz dożywianie dzieci,
- 2) zapewnienie usług opiekuńczych osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych,
- 3) podejmowanie działań wspomagających klientów Domu w dostępie do książki i środków przekazu, organizowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich oraz udzielanie pomocy w rozwinięciu i wzmacnianiu aktywności oraz samodzielności życiowej, w tym udzielanie pomocy psychologicznej, poradnictwa i niezbędnego wsparcia, a także zapewnienie opieki dzieciom, prowadzenie zajęć w grupach socjoterapeutycznych i udzielanie pomocy w rozwiązywaniu ich problemów,
- 4) prowadzenie poradnictwa, konsultacji i terapii (psychoterapii) w zakresie: funkcjonowania rodzin z problemem alkoholowym (terapia rodzinna i małżeńska), zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży, rodzin nadużywających alkoholu i zagrożonej uzależnieniem oraz przemocą w rodzinie.

Ponadto w Białymstoku funkcjonuje dom dla bezdomnych i noclegownia dla mężczyzn i kobiet. Osoby potrzebujące pomocy są kierowane do tych miejsc na podstawie umowy zawartej w dniu 25 października 2002r. między Prezydentem a Caritas w zakresie schronienia. Umowa Caritas w zakresie schronienia została zawarta na okres 3 lat.

Urząd Miejski zlecił realizację zadania w zakresie pomocy społecznej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29.11.1990r. o pomocy społecznej, polegającego na zapewnieniu na terenie gminy Białystok bezdomnym lub zagrożonym bezdomnością mieszkańcom Białegostoku 110 miejsc noclegowych (100 miejsc mężczyznom i 10 miejsc kobietom) oraz w zależności od potrzeb posiłków, niezbędnego ubrania, pomocy medycznej i sanitarnej.

Termin realizacji zadania od dnia 1.11.2002r. do dnia 31.10.2005r.

**4) *inne zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.***

W ramach pracy socjalnej z grupami defaworyzowanymi w 2004r. pracownicy socjalni ośrodka realizowali program na rzecz społeczności romskiej „Szansa. Edukacja i Integracja Romów”. Zasadniczym celem Programu jest nie tylko doraźna pomoc finansowa jaką mogą otrzymać Romowie w Ośrodku w trudnej sytuacji, w jakiej pozostaje społeczność romska, ale również dążenie do integracji Romów w ramach lokalnych społeczności na poziomie społecznym, ekonomicznym i politycznym, eliminowanie różnic i doprowadzenie do wyrównania poziomów na takich płaszczyznach jak: edukacja, zatrudnienie, warunki lokalowe oraz umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie obywatelskim.

Rozwiązania w Programie mają charakter innowacyjny ze względu na to, że dotychczas w Białymstoku nie były podejmowane działania skierowane wyłącznie do społeczności romskiej.

Ośrodek uzyskał dla Programu poparcie Centralnej Rady Romów w Polsce mającej swoją siedzibę w Białymstoku, wielu instytucji i organizacji pozarządowych jak również samej społeczności romskiej, z którą dokonano konsultacji celów i zadań założonych w Projekcie

podczas rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych.

W dniu 16.06.2004r. zostało zawarte Porozumienie Nr DKOS-5/GP-512-25/04-35 pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu a Prezydentem Miasta Białegostoku, na podstawie którego przyznano środki na realizację zadań edukacyjnych określonych w Porozumieniu. Dnia 31.08.2004r. został zawarty Aneks Nr 1 do w/w Porozumienia pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu a Prezydentem Miasta Białegostoku, w którym przesunięto środki na realizację zadania.

W ramach niniejszego Aneksu do Porozumienia Zleceniobiorca zobowiązał się do zakupu w terminie do dnia 30.09.2004r. uczącym się w szkołach dzieciom romskim podręczników i przyborów szkolnych, według zapotrzebowania określonego przez szkoły. Zadania z zakresu edukacji uznano za priorytetowe w realizacji Programu.

Współpraca poparta pomocą w formie zakupienia podręczników i przyborów szkolnych dzieciom romskim otworzyła społeczność romską na lepszą współpracę z Ośrodkiem, jak i ze szkołami. Dzięki temu zmniejszyła się ilość opuszczanych lekcji przez dzieci romskie, co potwierdzają szkoły, w których ze środków MENiS zostały zakupione wyprawki szkolne.

Zadania z zakresu edukacji realizowane były w roku szkolnym 2004r. w 17 placówkach, głównie w szkołach podstawowych i gimnazjach. Pomocą objęto 25 dzieci pochodzenia romskiego.

Program ten ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych. Brak ubrania, obuwia, wyposażenia szkolnego często stawał się ważną przyczyną opuszczania przez dzieci romskie zajęć w szkołach, co skutkowało niską frekwencją na lekcjach, a w konsekwencji słabymi wynikami w nauce.

Niezależnie od w/w Programu większość dzieci romskich jest objęta pomocą w formie dożywiania. Rodziny romskie systematycznie korzystają z pomocy finansowej, rzeczowej, pracy socjalnej poradnictwa w MOPR.

## **VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy.**

### **1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w okresie maj-grudzień 2004r. wypłacał zasiłek stały 1014 osobom (w tym 886 osobom samotnie gospodarującym), zaś w okresie styczeń -luty 2005r. – 874 osobom (w tym 757 osobom samotnie gospodarującym).

Kontrolujący sprawdzili akta 5% zasiłkobiorców pobierających zasiłki stałe. Pomocy bezzasadnej nie stwierdzono. Osoby korzystające z tej formy pomocy spełniały kryteria określone w art. 37 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłki przyznawano w oparciu o pełną dokumentację i w prawidłowej wysokości.

Osoby otrzymujące wcześniej zasiłek stały wyrównawczy były informowane o wygaśnięciu decyzji podjętych na podstawie „starej” ustawy o pomocy społecznej i o wszczęciu postępowania w sprawie uprawnień do zasiłku stałego na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

Przykłady osób korzystających z zasiłku stałego opisano w załączniku Nr 12 do protokołu.

### **2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.**

Ośrodek objął ubezpieczeniem zdrowotnym:

- z tytułu przyznania zasiłku stałego, osoby nie podlegające ubezpieczeniu z innego tytułu:
  - w okresie maj – grudzień 2004r. – 815 osób,
  - w okresie od stycznia do dnia kontroli – 651 osób,
- z tytułu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, osoby niepodlegające ubezpieczeniu z innego tytułu:
  - w okresie maj – grudzień 2004r. – 651 osób,
  - w okresie od stycznia do dnia kontroli – 153 osoby,
- do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego, osoby niepodlegające ubezpieczeniu z innego tytułu:



- w okresie maj – grudzień 2004r. – 1 dziecko,
- w okresie od stycznia do dnia kontroli – 1 dziecko,
- z tytułu opłacania składek za osoby wychodzące z bezdomności, oraz osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego, niepodlegające ubezpieczeniu z innego tytułu:
  - w okresie maj – grudzień 2004r. – 8 osób,
  - w okresie od stycznia do dnia kontroli – 1 osoba.

Składki opłacane są w odpowiedniej wysokości i od prawidłowej podstawy zasiłku. Świadczenia odprowadzane są terminowo do ZUS (potwierdzenie o wysyłce).

### **3) *organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.***

W okresie maj-grudzień 2004r. Ośrodek objął pomocą w formie specjalistycznych usług psychiatrycznych – 18 osób, zaś w okresie styczeń-luty 2005r. – 17 osób. Akta zawierają zaświadczenia lekarskie stwierdzające rodzaj schorzenia, zakres i wymiar usług.

Usługi świadczone są przez opiekunki, na podstawie umów zawartych w dniu 30.12.2003r. pomiędzy Prezydentem Miasta Białegostoku a Caritas Archidiecezji Białostockiej, Podlaskim Zarządem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Białymstoku oraz Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Białymstoku, zlecającym powyższym organizacjom realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, polegających na świadczeniu na terenie miasta Białystok specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze świadczone są na podstawie decyzji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, ustalających zakres usług oraz ilość godzin.

Usługi polegają między innymi na usprawnianiu do funkcjonowania w społeczeństwie, pielęgnacji, rehabilitacji fizycznej, wspieraniu funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie uwzględniającym indywidualne potrzeby podopiecznych wynikające ze stanu zdrowia. Odpłatność za usługi ustalona jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

Przykłady osób korzystających z tej pomocy opisano w załączniku Nr 13 do protokołu.

### **4) *przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.***

Nie realizowano pomocy w formie zasiłków celowych związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, nie było takiej potrzeby.

### **5) *prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.***

Z Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatwierdzonego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 17.02.2005r, wynika, że w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pracą Domu kieruje Kierownik. Do zadań Domu należy w szczególności:

- 1) prowadzenie i rozwój infrastruktury, służącej zapewnieniu właściwych warunków prowadzonej terapii,
- 2) zapewnienie podopiecznym dziennego pobytu i opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych oraz religijnych,
- 3) zapewnienie podopiecznym wyżywienia (jeden posiłek) w ramach zajęć kulinarnych,
- 4) zapewnienie podopiecznym opieki pielęgnarskiej,
- 5) prowadzenie zajęć z podopiecznymi w zakresie utrzymania ich sprawności ruchowej,
- 6) prowadzenie z podopiecznymi terapii zajęciowej.

Uchwałą Nr XXVI/250/04 Rady Miejskiej w Białymstoku z dnia 31.05.2004r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia,

mieszkaniach chronionych i ośrodkach interwencji kryzysowej określono zadania Domu i zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w nich.

Dom świadczy usługi w następujących formach:

- 1) trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej,
- 2) trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- 3) trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- 4) terapia zajęciowa w zakresie: plastyki, techniki, usprawnienia fizycznego, muzyki, prowadzenia gospodarstwa domowego, kultury i oświaty,
- 5) poradnictwo psychologiczne i socjalne,
- 6) psychoterapia indywidualna i grupowa.

Środowiskowy Dom Samopomocy działa w budynku położonym przy ul. Białej, gdzie zajmuje 6 pomieszczeń. Z usług Domu korzysta 40 osób w wieku 18-43 lata, w tym 26 mężczyzn i 14 kobiet.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Ośrodka, drugi Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku został poinformowany o przysługującym mu prawie zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń odnośnie faktów utrwalonych w niniejszym protokole oraz prawie zgłoszenia pisemnych wyjaśnień dotyczących stwierdzonych w protokole nieprawidłowości, w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli poz. 2.

### **Kontrolowany:**

Dyrektor  
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie  
w Białymstoku  
Zdzisława Sawicka  
12.04.2005 r.

### **Kontrolujący:**

1. Ewa Bonarska
2. Margarita Jaroszuk
3. Anna Liszewska
4. Jacek Piszczatowski